

Onderwerp Groenbeleidsplan 'Haarlem gaat op groen!'	
Nummer	2022/606659
Portefeuillehouder	Berkhout, R.
Programma/beleidsveld	5.1 Openbare ruimte en mobiliteit
Afdeling	BBOR
Auteur	Esterik, D.M. van
Telefoonnummer	023-5113380
Email	dmesterik@haarlem.nl
Kernboodschap	Voor u ligt het nieuwe Groenbeleidsplan dat de basis vormt voor de vergroening van de stad in de komende jaren. Vergroening is noodzakelijk om in Haarlem leefbaar en plezierig te kunnen wonen en werken. Met vergroening worden klimaatextremen tegengegaan en wordt de biodiversiteit vergroot. 'Haarlem gaat op groen!' geeft sturing aan alle ontwikkelprojecten en het beheer en onderhoud. Natuurinclusief wordt betrokken in nieuwbouw en renovatieprojecten. Samen met bewoners en maatschappelijke organisaties worden wijken en buurten vergroend. Om in 2023 direct voortvarend aan de slag te kunnen gaan met de uitvoering van groene en natuurlijke maatregelen, besluit het college om het budget uit het coalitieakkoord in te vullen volgens de bijgevoegde verdeling. Het pakket bieden we hierbij met het nieuwe Groenbeleidsplan aan ter bespreking. Aan het einde van het jaar gaan we met uw raad in gesprek over een uitgebreider uitvoeringsplan voor de jaren 2024 en verder.
Behandelvoorstel voor commissie	Het college stuurt het besluit ter advisering naar de commissie Beheer.
Relevante eerdere besluiten	https://Raad/2020/25-juni/19:30/Startnotitie-integraal-groenbeleidsplan https://Cie-beheer/2022/10-feb/Concept-Groenbeleidsplan-vrijgeven-voor-inspraak
Besluit College d.d. 13 september 2022	Het college stelt het voorstel aan de raad vast. Het college besluit voorts: 1. Het uitvoeringsplan 2023 op basis van de extra middelen uit het coalitieakkoord vast te stellen. De secretaris, De burgemeester,

Besluit Raad d.d. (wordt ingevuld door de griffie)	De raad der gemeente Haarlem, Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders, Besluit: 1. het Groenbeleidsplan 'Haarlem gaat op groen!' vast te stellen; 2. vooruitlopend op het collegebesluit over Natuur Netwerk Haarlem, de status aan te passen van de gebieden die in ecologisch opzicht veel waarde hebben (zie bijlage 10 van het Groenbeleidsplan). de griffier, de voorzitter,
---	--

1. Inleiding

Haarlem gaat op groen! Met de vaststelling van het Groenbeleidsplan zetten we de route in naar een groener Haarlem. Dat is hoognodig, dus we starten meteen.

De gemeente zet zich in voor een groene, klimaatbestendige openbare ruimte. Haarlem is een dichtbebouwde stad en het is nodig dat er in de komende jaren meer dan 10.000 woningen bij komen. Met een flinke dosis creativiteit kunnen we met elkaar veel ruimtelijke opgaven oplossen door bouw te combineren met groenvoorzieningen. Natuurinclusieve en groene ontwikkelingen zullen daarom ook bijdragen aan een aantrekkelijker groene en natuurlijke omgeving, waar mensen graag wonen en werken.

Het verbinden van groene gebieden helpt om beter bestand te zijn tegen extreme hitte en hevige regenbuien. Ook ontstaan er meer mogelijkheden voor dieren en planten om te leven. De stadsparken worden beter ingericht waardoor het fijne plekken zijn voor mens en dier. Hoe meer en gevarieerder de soorten planten en dieren, des te veerkrachtiger de natuur.

Haarlemmers kunnen zelf natuurlijk ook maatregelen nemen. Daar helpt de gemeente graag bij! Groene, levende tuinen maken Haarlem mooier en ze spelen een grote rol bij het verrijken van de biodiversiteit. Vervang samen tegels in de tuin of op het balkon door insectvriendelijke planten of door bomen die voor verkoeling tegen hitte en voor een betere luchtkwaliteit zorgen. Liefst biologisch geteelde, inheemse soorten. Het vergroenen van de stad doen we met elkaar. Er zijn al veel Haarlemse vrijwilligers actief die een deel van het openbare groen hebben geadopteerd en in samenspraak met de gemeente beheren.

De vergroeningsopgave wordt overal in de stad zichtbaar en gekoppeld aan de klimaat- en duurzaamheidsopgaven, in het beheer en onderhoud van de openbare ruimte, in ontwikkelingszones, in programma's en in infrastructurele en bouwprojecten.

Elk jaar wordt de uitvoering en de daarbij behorende financiële middelen van lopende en nieuwe maatregelen voor het komende jaar met uw raad afgestemd en een doorkijk gegeven voor de jaren daarop.

Met het vaststellen van het Groenbeleidsplan worden de volgende bestuurlijke agendazaken afgedaan:

- Initiatiefvoorstel Muggenbos 2022-99294: realisering langs de Aziëweg met begeleiding van stadsecoloog en informatie op de website met oproep over het planten van bomen in het Muggenbos; is verwerkt in spoor 3 'Kracht van de samenleving' van het Groenbeleidsplan.
- Uitvoering motie Bomenhotel 2022-117586: voor de bespreking van de Kadernota 2022, te onderzoeken op welke locatie het mogelijk is een bomenhotel te realiseren met het eventueel betrekken van de bomenmakelaar en inzicht in de kosten ervan. Deze motie is verwerkt in spoor 3 'kracht van de samenleving' van het Groenbeleidsplan.

2. Voorstel aan de raad

1. het Groenbeleidsplan "Haarlem gaat op groen! vast te stellen;
2. vooruitlopend op het collegebesluit over Natuur Netwerk Haarlem, de status van de gebieden die in ecologisch opzicht veel waarde hebben (zie bijlage 10 van het Groenbeleidsplan), aan te passen.

3. Beoogd resultaat

In 2030 is Haarlem aanmerkelijk meer 'vergroend'. Het beleidsplan biedt de basis voor het gemeentelijk groenbeleid en stippelt de route uit om dit doel te bereiken: Haarlem gaat op groen!

Sturingsmogelijkheden die ons hiervoor binnen en buiten de organisatie ter beschikking staan, worden ingezet om Haarlem aanzienlijk te vergroenen en daarmee meer klimaatbestendig te maken en de biodiversiteit te vergroten. Jaarlijks wordt op basis van de vier groene sporen uit het Groenbeleidsplan een groen uitvoeringsplan gemaakt met concrete maatregelen en projecten. Met de vergroening worden gelijktijdig noodzakelijke klimaatmaatregelen gerealiseerd.

Het plan past binnen de Omgevingsvisie en is de kapstok voor het bestaande groenbeleid zoals het Ecologisch beleidsplan en het toekomstig beleid zoals het Bomenbeleidsplan.

4. Argumenten

Duurzaamheid

Groen in de stad is onmisbaar en van groot belang voor een leefbare toekomst. Onze wereld staat onder druk door klimaatverandering, vermindering van de biodiversiteit en verstoring van de natuurlijke balans. Juist op lokaal niveau kunnen wij maatregelen nemen die een positieve invloed hebben op onze leefomgeving en daarmee op ons welzijn.

De ambitie is om Haarlem een gezonde, leefbare toekomst te geven en daarom heeft het college opdracht gegeven voor het opstellen van dit Groenbeleidsplan zodat mede met hulp hiervan een solide basis wordt gecreëerd.

Past in het gemeentelijke beleid

De Omgevingsvisie zet voor Haarlem de stip op de horizon voor een gezonde en leefbare stad in 2045 en toont voor welke integrale opgaven de stad zich ziet staan. Het Groenbeleidsplan schetst hoe tot 2030 met groen gewerkt kan worden aan de integrale opgaven. Bij de opstelling van het Groenbeleidsplan is daarom rekening gehouden met de uitgangspunten van de Omgevingsvisie en de Structuurvisie Openbare Ruimte als overkoepelend beleid. Daarnaast is rekening gehouden met het duurzaamheidsbeleid, het versterken van de biodiversiteit en het klimaatbestendig maken van de stad.

Inspraakreacties kritisch positief

Uit de bespreking van het concept Groenbeleidsplan in de commissie Beheer op 10 februari en tijdens de inspraakperiode van 14 februari tot en met 25 maart, zijn in totaal 31 inspraakreacties ontvangen die in het algemeen positief-kritisch zijn over de inhoud van het Groenbeleidsplan. De reacties hebben niet geleid tot inhoudelijke aanpassingen, wel tot enkele tekstuele wijzigingen en enkele verduidelijkingen. Veel van de ingezonden bijdragen spreken een grote bezorgdheid uit over de leefbaarheid in de nabije toekomst en noemen de grote urgentie die er is om te vergroenen en de natuur in de stad te bevorderen.

Groenopgave: van speerpunten naar sporen

Gezien de woningbouwopgave en daarmee verdichting van de stad ligt er een grote uitdaging om het groen en de natuur in de stad in de toekomst te versterken. De volgende speerpunten geven richting aan het groenbeleid waarmee groen en natuur in de komende jaren kunnen worden versterkt.

1. Naar een kwalitatievere, groenere woonomgeving
2. Naar een klimaatbestendige stad
3. Naar een meer biodiverse stad
4. Naar een groenbewustere stad

De uitwerking van deze speerpunten - het 'hoe' - gebeurt door middel van vier groene sporen:

1. Groeninclusief ontwerpen; hierbij kunnen zowel gemeente als andere ontwikkelaars aan zet zijn of in elk geval bijdragen. In alle ruimtelijke planprocessen en projecten binnen Haarlem zal vergroening worden geïntegreerd. De gemeentelijke organisatie zal hier een actieve rol in spelen.
2. Robuust netwerk van groenstructuren; hiervoor ligt het initiatief bij de gemeente. Groene verbindingen voor planten en dieren worden gelegd om de biodiversiteit te versterken en kunnen op plekken tevens worden benut voor het recreatieve netwerk.
3. Samen maken we Haarlem groen; bij het vergroenen van de stad betrekken we nadrukkelijk meerdere actoren (zoals wijkraden, maatschappelijke organisaties en inwoners, maar ook onze natuur- en milieueducatie). De rol van de gemeente is hier faciliterend waar het gaat om ruimte geven aan groene initiatieven, financierend om groene initiatieven te ondersteunen en stimulerend waar het gaat om educatie en participatie.
4. Groenere woonomgeving, experimenten en projecten: bijvoorbeeld groene experimenten waarbij gemeente, woningcorporaties en bewoners een rol hebben.

Strategie

Om te kunnen voldoen aan de ambitie 'Haarlem gaat op groen!' is het streven om op korte termijn zoveel mogelijk van de vergroeningsopgave te realiseren. Overeenkomstig het coalitieprogramma wordt de nadruk gelegd op het vergroenen van de meest versteende wijken, samen met wijk- en buurtorganisaties en bewoners (In het Groenbeleidsplan speerpunten 3 en 4). Hiertoe behoort ook het vergroenen van schoolpleinen.

Het versterken van de biodiversiteit wordt mogelijk gemaakt door het groen op ecologische wijze te beheren en het ecologische netwerk aan te helen. Binnenkort wordt dit aan uw raad verduidelijkt met de nota Natuur Netwerk Haarlem (speerpunten 1 en 2).

In de fysieke beheer- en onderhoudsprojecten wordt meer ruimte gemaakt voor groen en ecologie doordat deze worden mee-ontworpen ofwel gerealiseerd door omvorming. Vergroenen en natuurinclusieve maatregelen beperken zich niet tot de openbare ruimte. In overleg met woningcorporaties en ontwikkelaars worden de mogelijkheden voor het creëren van meer groen en het scheppen van gunstige voorwaarden voor het planten- en dierenleven in de (hoog)stedelijke omgeving uitgewerkt. Landelijke wet- en regelgeving op dit terrein gaat hier de komende jaren steeds meer op sturen (speerpunten 1 en 4). Zo wordt nu in samenwerking met andere overheden een aanpak opgesteld voor het integreren van natuurinclusieve en isolatiemaatregelen.

De beheerwerkzaamheden in de stad worden gelijktijdig opgepakt met de opgaven die er liggen. Bij de projecten die de komende jaren starten, is toekomstbestendigheid het uitgangspunt en worden opgaven als klimaat en duurzaamheid, vergroening, het toevoegen van water en de mobiliteitstransitie meegenomen.

Financiële dekking uitvoeringsplan is opgenomen in Programmabegroting 2023-2026

In lijn met het coalitieakkoord wordt in de Programmabegroting 2023-2026 voorgesteld een bedrag van € 1.250.000 jaarlijks beschikbaar te stellen voor uitvoering van het Groenbeleidsplan. Na vaststelling van dit voorstel kan het nu voorliggende uitvoeringsplan 2023 passend binnen dit begrotingskader worden uitgevoerd.

5. Uitvoering

Het uitvoeringsplan 2023 is ingevuld om snel van start te kunnen gaan. De plannen voor 2024-2026 wil het college samen met de raad opstellen.

6. Bijlagen

1. Groenbeleidsplan
2. Bijlagen bij het Groenbeleidsplan
3. Nota van beantwoording
4. Uitvoeringsplan 2023 Groenbeleidsplan